

Львові, Чернігові. 12-й Всесвітній фестиваль став головною подією оголошеного ООН Міжнародного року молоді.

Останній – 13-й фестиваль проходив вперше на Азіатському континенті – в Пхеньяні з 1 по 8 липня 1989 під гаслом “За антиімперіалістичну солідарність, мир і дружбу”. На ньому зібрались представники з 180 країн і Західного Берліна, всього – 15112 делегатів. Радянська делегація складалася з 600 учасників, у тому числі 29 від України. У підготовці і роботі форуму активну участь взяли неформальні об’єднання молоді. На фестивалі було прийнято Послання молоді світу, яке відзначало вклад молоді і студентів планети у боротьбу за зменшення ядерних арсеналів та містило заклик зміцнювати зусилля для побудови світу без ядерної зброї.

Літ.: Міжнародний фестиваль молоді в Празі //Радянська Україна, 1947, 12 серпня; VI Всесвітній //Радянська Україна, 1957, 28 липня; У Москві, на VI Всесвітньому фестивалі//Радянська Україна, 1957, 1, 4, 6, 7, 8 серпня; IV Конгрес ВФДМ //Радянська Україна, 1957, 17–24 серпня; Мошняга В.П. Всемирная федерация демократической молодежи. – М., 1976; История международного молодежного и детского движения. – М., 1983; Актуальные вопросы международного молодежного движения. – М., 1983; Из истории фестивального движения //Вестник КМО СССР, 1984, №1; Молодежь планеты голосует за мир. – М., 1985; Всемирный фестиваль молодежи и студентов. – М., 1985; Свято юності, миру, дружби//Радянська Україна, 1985, 28 липня; Невгасимий факел дружби //Радянська Україна, 1985, 4 серпня; Гори факел Всемирного// Комсомольская правда, 1989, 2 июля; Кто нас представляет у Пхеньяні// Молодь України, 1989, 1 липня.

Н.В.Кривець.

ВСЕСВІТНІ ФОРУМИ УКРАЇНЦІВ. Ідея всесвітнього зібрання українців належала Українському клубу в Женеві (Швейцарія), зокрема його голові П.Чижевському. 1920 у часописі “Український голос” була вміщена відповідна відозва – “До всіх громадян-українців Великої Наддніпрянської України, Бессарабії, Чорноморії, Середньої Азії, Сибіру, Зеленого Клину, Галичини, Буковини, Карпатської України, Лемківщини, Злучених Держав Північної Америки, Канади, Аргентини, Бразилії та інших земель, де тільки живуть українці”.

Однак 1-й В.ф.у. був проведений лише після здобуття Україною незалежності (Київ, 21-24 серпня 1992). Його організаторами були товариства “Україна”, “Просвіта”, Народний рух України, Комітет у справах національностей при Кабінеті Міністрів України, Світовий конгрес вільних українців, Український народний союз, Конгрес українців Канади, Союз українських організацій Австралії, НТШ у Франції, Об’єднання українців у Польщі та ін. У форумі взяли участь понад 1,5 тис. делегатів від українських громад з 26 країн світу. Делегати й гості обговорили питання співпраці світового українства, його єднання довкола ідей будівництва

нової, демократичної Української держави, підтримки української діаспори, відродження національної культури, міжконфесійних відносин, ринкової економіки, політології та ін. На форумі прийнято також “Маніфест політичних партій, рухів, об’єднань, угруповань, громадських організацій України, політичних партій, екзильних адміністрацій та середовищ зарубіжного українства з нагоди перших роковин Української самостійної держави”. Був створений постійно діючий орган В.ф.у. – Українська всесвітня координаційна рада, яка розміщується в Києві. Її головою обрали І.Драча. Від травня 2000 раду очолив М.Горинь.

2-й В.ф.у. (Київ, 21-24 серпня 1997), на якому були присутні делегати і гості з 47 країн світу, пройшов під гаслом “У співпраці та єднанні увійдемо в ХХІ століття”, засвідчивши подальший процес консолідації світового українства. 3-й В.ф.у. (Київ, 18–20 серпня 2001) зібрав делегатів і гостей з 42 країн, був приурочений до десятої річниці Незалежності України і пройшов під гаслом “У майбутнє – в ім’я України”.

Літ.: Войценко О. Передвісники світового конгресу українців //Сучасність, 1962, № 5.

О.О.Ковальчук.

ВСЕСВІТНЯ ОРГАНІЗАЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ (World intellectual property organization, WIPO). Заснована 1967 у Стокгольмі (Швеція) як міжнародна урядова організація на базі конвенції, ухваленої державами-членами Паризького союзу з охорони промислової власності (1883), Бернського союзу з охорони творів літератури та мистецтва (1886) та інших спеціалізованих союзів. Підписана 1967 Конвенція щодо заснування ВОІС набула чинності 1970. Від 1974 є спеціалізованою установою Організації Об’єднаних Націй. До її складу входять 184 країни. Штаб-квартира – у Женеві (Швейцарія). Основні функції ВОІВ: допомога в підготовці заходів щодо поліпшення охорони інтелектуальної власності у світі; гармонізація національних законодавств у цій галузі; сприяння укладенню міжнародних угод у сфері охорони інтелектуальної власності; збирання і поширення інформації щодо охорони інтелектуальної власності, здійснення досліджень у цій галузі та опублікування їхніх результатів; забезпечення діяльності служб міжнародної охорони інтелектуальної власності. Найвищий орган ВОІВ – Генеральна асамблея, в якій представлені всі держави-члени Паризького або Бернського союзу (збирається раз на два роки). Керівні функції виконують також Конференція всіх країн-членів, котра збирається раз на два роки; Координаційний комітет, який збирається щорічно; постійно функціонуюче Міжнародне бюро (Секретаріат). Керівний склад ВОІВ призначається Генеральною асамблеєю. У вересні 2000 на засіданні Генеральної асамблеї ВОІВ встановлено Міжнародний день інтелектуальної власності, який відзначається 26 квітня. ВОІВ виконує адміністративні функції щодо